

ÖNE ÇIKANLAR >

ALES başvuru 2017

A Milli Takım kadrosu

Kerbela Olayı nedir?

Başakşehir Belediye Başkanı

< >

Betül Memiş

Betül Memiş
memisbetul@gmail.com

DİĞER YAZILARI

PAYLAŞIM
46

02 Ekim 2013 Çarşamba, 10:02:56 Güncelleme:10:38:32

Kim bilebilir o gece ölmediğimizi...

“Kelimelerle anlatılamayan duygu ve düşüncelerin seslerle anlatılması sanattır” diyorlar ‘müzik’ için. “Hem bir sanat, hem de bilimdir” diyenler de var... Müzikologların notlarındaki şu bilgiler dikkatimi çekti, sizinle de paylaşmak istedim: “Eski Yunan Felsefesi’nde müziğin etkisi yoğun olarak görülür. Nitekim; musiki-musika-muzika-müzik kelimeleri, Yunanca kökenlidir. Yunan alfabesinde, ‘m-o-u-s-a’ harfleriyle yazılan ve ‘musa’ diye okunan peri anlamındaki kelimenin sonuna gelen -ike veya -ika takısı, o kelimeye konuşulan dil anlamını kazandırır; Elenika (Yunanca), Turkika (Türkçe), İtalika (İtalyanca) örneklerinde olduğu gibi. Musa’ya eklenen -ike takısı, peri sözcüğüne de perilerin konuştuğu dil anlamını verir. (Ta musiké) Müziğe daha sonraları toplumumuzda, İslâmi terimle meleklerin dili denilmiştir. (Elest Bezmi’nin avazesi) Bu durum, müziğe eski çağlardan itibaren batıda da doğuda da tanrısal özellikler atfedildiğini gösterir...”

EN FAZLA KAFA YAPAR, RUH ÇALKALAR

Teorisyenleri ya da alimleri, tekniğiyle ya da yaratımıyla ilgilenedursun, benim gibi habitat canlıları, “Kim bilebilir o gece ölmediğimizi” diyen Borges kadrajında, müziksiz bir hayat düşünemiyorum nidalarıyla kendi paralel ortalığının tozunu attırmaya devam ediyor. Bana öyle geliyor ki; müziğin hiç olmadığını düşündüm de şimdi; ateşten ve topraktan yaratılanların en yücesi olamazdık herhalde, yani tam da bu dokuda ve bu renkte! Müziğin dilinin evrensel olma hikayesinden tutun da melodisiyle

HAVA DURUMU

İstanbul ▾

Pazartesi
11 MPH

20°

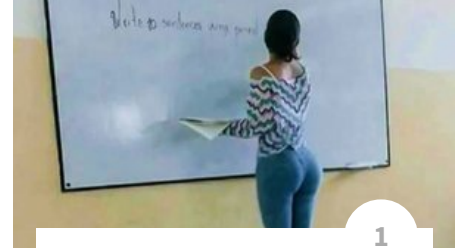
Kısmen Güneşli ve
Sağanak Yağışlı

Pazartesi

Salı

Çarşamba

EN ÇOK OKUNANLAR

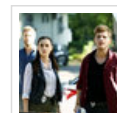

YAŞAM

**SOSYAL MEDYAYI SALLAYAN
ÖĞRETMEN!**

- 1
- 2 Eboe'den kötü haber! Sağlık kontrolünde...
- 3 Orantısız göbekte yakayı ele verdi
- 4 Verdiği cevap şaşırttı!

Tv Prime Time

**Güldür Güldür
Show (Tekrar)**
SHOW, 20:00**Söz 'Dizi'**
STAR, 20:00**İsimsizler 'Dizi'**
KANAL D, 20:00**Kırgın Çiçekler
'Dizi'**
ATV, 20:00

tırmandırdığı hissiyat(lar)ı düşününce; hayat pek bir tatsız olurdu kanımca! Velhasıl ben müziksiz yaşayamazmışım, kelamı pek kıvamında okur. Öyle ki kendi iç sesimi susturmanın en iyi rotası, bende müzikten geçiyor. Beylik olacak belki ama (bugün bunu kendimde hak görüyorum, sebebi mühim değil) yaşama ve kendime tahammül etmemi sağlayan, yegane tek gerçeklik müzik. En azından elimde varolan, hayatı his ishaline bağlatmayan en şahaneliğim diyelim. Melodinin türü/pesi/tizi, her türlü bünyeye göre değişse de bir adreste, müzik nidası yükseliyorsa, korkmayın yaklaşın, en fazla kafa yapar, ruh çalkalar ama sonrasında, oyuna devam modunda kaldığınız yerden devama bağlarsınız! Madem kelamı cazla açtık, o vakit bugünün fon ayarını da yine cazla yapalım: Balata ayarını miss eder niyetine sözü; Billie Holiday'e bırakıyorum.

BİR BATU AKYOL ÇALIŞMASI: “TÜRKİYE’DE CAZ”

Bu minvalde de mevzuu, yönetmen Batu Akyol’un iki yıldır üzerinde çalıştığı, memleketim coğrafyası caz meraklılarının da uzun zamandır beklediği “Türkiye’de Caz” başlıklı belgeseline bağlamak istiyorum. Akyol’u nereden mi hatırlıyoruz/tanıyoruz; 2012’de yine imzasını çaktığı ‘Regici: Bir Müzik Belgeseli’ adlı çalışmasından. Geçtiğimiz akşam, Sultanahmet’te konuşlanan Armada Otel’de seyrine doyamadığım iki saatlik belgesel, sonrasında beni bambaşka alemlere götürdü. (Mevkiinin Sultanahmet olmasının etkisi de yok değil!) İlk gösterimi, 20. İstanbul Caz Festivali kapsamında yapılan belgesel, izleyenlerinden tam not almıştı. (Caz müdavimlerine sözümüz yok, lakin ‘es geçenlere gelsin’ niyetiyle, hatırlatma mahlasında bir yazıdır bu.) Caz müziğinin Türkiye’ye girişini ve ilk yıllarını, hikayeler ve tanıklarıyla harmanlayan belgesel, cazın bugünkü durum ve konumunu, karşıt görüşleri de çarpıştırarak keyifli anekdotlarla anlatıyor. 50’den fazla caz ustasının ve üstadının tadında kelimeleri, dinlenmeye/görölmeye değer; hoş ben ve salondakiler, her bir hikayede/anlatımda şukela kahkahalara daldık ama neticede kütüphanemizde temiz bir arşiv oluştu caz adına. Caz aleminin önemli

isimlerinin yer aldığı bir sözlü tarih çalışması olan belgeselin çekimleri, İstanbul, Ankara, Didim, Boston ve New York'ta yapılmış. Belgeselde tanıklıklarına başvuru arasında; Cüneyt Sermet, Emin Fındıkoğlu, Muvaffak Falay, Selçuk Sun, Bozkurt İlham Gencer, Okay Temiz, Hülya Tunçağ, Kerem Görsev, Herbie Hancock, Terence Blanchard ve Joe Mardin de var. Belgeseli izlemek yahut yeniden keşfini yapmak isteyenler için gösterim tarihleri şöyle: 6 Ekim Pazar, saat 15.00'te, İstanbul Modern'de, sonrasında yönetmen Akyol ile söyleşi, 7 Ekim Pazartesi, saat 18.00'de, Ujbuda Caz Festivali kapsamında Budapeşte'de, 25 Ekim Cuma, saat 20.00'de, Bahçeşehir Üniversitesi'nde... Gelelim, mütemediyen her konu kategorisinin arşiv çalışmasında, hep sınıfta kalan memleketim deryasına, en âlâsından bir arşiv kaynağı bırakan/çıkaran yönetmen Batu Akyol'un "Türkiye'de Caz" için yaratım sürecindeki söylediklerine...

CAZ SANATI VE CAZIN İÇİNDEN: TÜRK CAZ TARİHİ

B. Akyol: "İlhan Mimaroglu'nun, 50'lerin sonundaki 'Caz Sanatı' ve Cüneyt Sermet'in 90'lardaki 'Cazın İçinden' kitaplarının en arka sayfalarında gördüğüm birkaç sayfadan oluşan "Özet: Türkiye'de Caz" sanırım bu içerik üzerine çalışmam için ilk kıvılcımı yarattı. Sonrasında (Önder-Zuhal) Focan ailesi ile yaptığımız sohbetlerde, bu araştırma ve incelemelerin uzun süredir yapılmak istenen, fakat kimsenin el sürmediği bir proje olarak kaldığını fark ettim. Arşiv kıtlığı olan bir ülkede, projeye 'Türk Caz Tarihi' gibi iddialı bir ad vermek, en azından benim haddime değil diye düşünerek 'Türkiye'de Caz' ismine karar verdiğim sözlü tarihe dayanan belgeseli 2011'de çekmeye başladık. Sözlü tarih çalışmalarının en büyük

düşmanın, röportaj yaptığınız insanların kendilerini anlatırken derin tevazu ile yüksek ego arasındaki çalkantılı denizde kaybolabilmeleri diye düşünüyorum. Yaklaşık 50 kişi ile gerçekleştirdiğim röportajlardan derlenen Türkiye'nin caz hikâyesi, kronolojik bir tarih belgeseli öğelerini yer yer barındırır da, röportajlarda anlatılanlar ve kişilerin yaklaşımları nedeniyle, bu çalışmayı "caz müziğinin Türkiye'ye etkisi" olarak görmeye başladım. Bu etkiyi sosyolojik bir gelişim sürecine bağladığınızda, evreler geçiren yapısı kolaylıkla fark ediliyor. Sürecin içinde siyasi manevralar, taklitçilik, özgün atılımlar, teknik gelişim, sosyal algı, yön verici özgüven ve sanatçı ruh gibi farklı kodlar var. Bence bu belgeselin taşıdığı misyon, tarihte saklı kalmış bir ya da birçok gerçeği ortaya çıkarmak yerine, var olduğu bilinen gerçeklerin farklı sosyal katmanlarda nasıl algılandığına dair samimi bir "yorum"u dile getirmek. Onlarca insanın aklından, yüreğinden dökülen samimi bir 'yorum'. 'Türkiye'de Caz' belgeselinin, bu konu başlığı altında, zamanında yapılan televizyon ve radyo programlarına hürmeten sinema formatındaki ilk çalışma olduğu rahatlıkla söylenebilir. 'Türkiye'de ilk' lafına bayılıyoruz, bunun farkındayım ama yine de bu çalışmanın 'ilk' olması yerine 'son' olmayacağını ümit etmek beni daha çok motive ediyor."

İçimden geldi notu:**PERİLERİN KONUŞTUĞU DİLİN CAZ HALİ**

Belgeselden sonra aklıma zuhur edenler arasında: 1880'lerden sonra melodilerini ortaya saçmış caz müziğini, Siyahiler'in acılarından, yoksulluklarından ve yoksunluklarından yarattığını düşününce; memleketim coğrafyasında, dinleyicisinden tutun da cazı icra edenlerine, elit ve burjuva diyebileceğimiz kesimin (en azından çoğunlukla) bu müziği benimsemesi ilginç. Hoş belgeseldeki ustaları dinleyince, Türkiye saatlerinde, o tarihte, kontrbasın ne olduğu bilinmezken belki de güzergah bu rotada ilerlemiş de diyebiliriz. Her şeye rağmen, caz dinleyicilerinin varlığının belirginleşmesinin azlığından olsa gerek (caz festivallerinde dahi cazcılardan daha çok farklı müzik türlerinden sanatçıları ağırladığımızı göre) caz mekan/kulüplerin sayılarının 2-3'ü geçmemesi, üzücü. Caz tarihinde, enstrüman kullanan kadın cazcılarının olmaması yahut benim baktığım kayıtlarda rastlamamam, can sıkıcı. Son kertede, caz tarihi kayıtlara geçtiğinden günümüze, erkek egemen bir nida olmuş gibi. Kadın vokallerin bestelerini ve yorumlarını kesinlikle yadsımıyorum lakin yaratım sürecinde enstrüman bağlamında, bir kadın yüreği değseymiş nasıl olurmuş, merak etmedim de değil! Buradan bir kez daha altını çizmek isterim; perilerin konuştuğu dilin, caz versiyonunu, Türkiye kadrajından fotoğrafını ortaya çıkaran Batu Akyol'a saygılar şelale, emeği takdire şayan! Detaylı bilgi için: www.turkiyedecaz.com

SEN DE DÜŞÜNCELERİNİ PAYLAŞ!

Yorumunuzu buraya yazabilirsiniz!

GÖNDER

2000 /

* YORUM KURALLARINI OKUMAK İÇİN TIKLAYINIZ!

YORUMLAR (0)**YAZARIN DİĞER YAZILARI****Aşkı başka dilde anlatmaya ne dersin?**

Yayın Tarihi: 20/09/16 15:26

Peki, ya mutluluk?

Yayın Tarihi: 05/09/16 11:27

İngilizce sözlü Türkçe melodili Anadolu Blues mu dediniz?

Yayın Tarihi: 23/08/16 12:25

Ortaya karışık, bir tatlı huzur vermeye geldik

Yayın Tarihi: 14/07/16 13:32

Size üç dönüşümü anlatacağım

Yayın Tarihi: 01/07/16 12:39

YAZARIN TÜM YAZILARINI GÖRMEK İÇİN TIKLAYIN!

"Günün manşetlerini ve en çok okunan haberlerini her sabah e-postanızdan takip etmek için Habertürk bültene üye olun."

E-posta adresinizi yazınız!

Magazin Haberleri
Güncel Haberler
Son Dakika Haberleri
Dünya Haberleri
Yayın Akışı
Yerel Haberler

Yeni Medya
Sanat Haberleri
Köşe Yazarları
Ekonomi Haberleri
Borsa Haberleri
Altın Haberleri

Spor Haberleri
Futbol Haberleri
Süper Lig Haberleri
Basketbol Haberleri
İddaa Programı
Canlı Maç Sonuçları

Tenis Haberleri
Voleybol Haberleri
Teknoloji Haberleri
Bilim Haberleri
Akıllı Telefonlar
İnternet Haberleri
Kullanım Koşulları

Oyun Haberleri
Sağlık Haberleri
Cinsel Sağlık
Sağlıklı Beslenme
Anne Bebek
Saatlik Hava Durumu
Gizlilik Sözleşmesi

Döviz
Hamilelik
Diziler
Piyasalar
Künye
İZLEYİCİ HATTI:
(0212) 313 60 00 PBX

Bizi takip edin!

www.haberturk.com internet sitesinde yayınlanan yazı, haber, video ve fotoğrafların her türlü hakkı Haberturk Gazetecilik A.Ş.'ye aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilerek dahi iktibas edilemez.

Copyright © 2017 - Tüm hakları saklıdır. Habertürk Gazetecilik A.Ş.

Üretim ve Tasarım **CINER** Bilgi Grubu